

Wandeling: 'Thuis' in Ternat

Plaats: Ingang Sint-Gertrudiskerk - Dreef / Ternat

Een historisch en architecturaal hoogtepunt is het **Kasteel Kruikenburg**.

De adellijke familie Van Wezemael liet het bouwen in de 14de eeuw. Het was toen de zetel van de heerlijkheid Kruikenburg, een afhankelijkheid van de abdij van Nijvel. Al vrij snel, in 1380, kwam het in handen van Evrard 't Serclaes, de legendarische schepen van Brussel, die in het nabijgelegen Vlezenbeek werd vermoord. Nadien kwamen heel wat andere beroemde families door huwelijk, erfenis of verkoop, op Kruikenburg terecht. In 1938 werd het kasteel aangekocht door de Broeders van de Christelijke scholen, die op het 15ha grote domein en in het kasteel, nog steeds degelijk onderwijs aanbieden. Kasteel Kruikenburg is een fraai geheel, met brede ringgrachten en een massieve toegangstoren die sporen vertoont van een nu verdwenen ophaalbrug en valhekken.

Het waterkasteel, daterend uit de 16de eeuw met aanpassingen uit de 17de eeuw, komt nog in grote mate overeen met de gravure die J. Le Roy ervan publiceerde (1694). De algemene opzet herinnert aan de Middeleeuwse verdedigingsburchten: drie vleugels nagenoeg in U-vorm opgesteld rondom een met brede ringgrachten omspoelde binnenplaats; ingangstoren ten noordoosten en drie ronde torens uitspringend in de zuidoostervleugel. Vierkante ingangstoren afgedekt met een tentdak en voorafgegaan door een bakstenen brug op rondbogen; afgeronde spitsboogvormige doorgang, waar de merktekens van ophaalbrug en valhekken nog duidelijk waarneembaar zijn.

Geknikte noordoostervleugel afgedekt met een zadeldak en een mansardedak voor de verbreding naar de binnenplaats (sluitsteen boven de ingangdeur geeft jaartal 1766 aan, het einde van de verbouwingen). De ooster- en noordervleugel zijn sinds 12 juli 1951 beschermd.

De gotische **Sint-Gertrudiskerk**.

Zandstenen gebouw met omringend kerkhof en vrij steile helling ten noorden; de plattegrond ontvouwt: een westertoren met zuidertraptoren, een driebeukig schip met niet-axiaal zuiderportaal, een koor met driezijdige sluiting en flankerende sacristieën. Aansluitend bij de Brabantse gotiek uit XV-XVI eeuw. Jaartal 1627 boven de zuidoostelijke zuil van het middenschip, verwijzend naar de overkluising en de voltooiing van koor, schip en zuidertranseptarm. De kerk is reeds van ver te zien, de grondoppervlakte bedraagt 860m². de westertoren is 50m hoog en 6,50m breed. Hij wordt bekroond met een ingesnoerde spits die sinds de restauratie in 1896 omgeven is door een ballustrade. In het zwierige torentje aan de zuidkant bevindt zich de draaitrap die toegang geeft tot de toren en de klokkkamer. Het licht valt er langs schietgaten in, het torentje draagt een kruik, zinspelend op de heerlijkheid Kruikenburg. Tegen dit torentje bevinden zich de resten van een zonnewijzer met het jaartal 1657. De kerk wordt verlicht door talrijke glasramen van verschillende ouderdom en ook verschillend van stijl. De oudste dateren van 1896, in de zijbeuken werden in 1973 nieuwe moderne glasramen geplaatst. De kruisweg in de zijbeuken is een kopie van de kruisweg van J. Van Eyck uit de Kapellekerk te Brussel en werd geschilderd door een zekere Lambrechts. In de rechterzijbeuk staan twee biechtstoelen, één gemaakt door Pierre Peeters in 1898 en de andere door Albert De Geyndt uit Ternat in 1944. In dezelfde zijbeuk een groot schilderij (3m15 x 2m07) stelt Bisschop Amandus voor die de kloostersluier op het hoofd van de geknielde Gertrudis legt. De schilder blijft tot op heden onbekend, het oudste jaartal op het schilderij is 163X, met een restauratie in 1757. Boven het altaar van de H. Gertrudis staat het beeld van deze heilige, het vertoont Mechelse merken en is gemaakt door Thomas Hazart op het einde van de 16de eeuw. Het is een houten beeld bezet met gepolychromeerde plamuur die verbonden worden door een met beuken omzoomde Dreef.

De "**Dreef**" die de Gertrudiskerk verbindt met het kasteel Kruikenburg is de thuis van het TV1-programma "THUIS". In het midden van deze dreef, rechtover het kantoor van Sanitechniek, staat het huis van Frank en Simonneke. In dezelfde dreef kan ook nog het doktershuis van Marianne bewonderd worden en in de buurt bevinden zich ook nog het vroegere kapsalon van Eva en haar ouderlijke woonst.